

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Naděždy Řehákové a soudců JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Martina Kříže v právní věci

žalobkyně: **H. T. L. H.**, státní příslušnost V.
bytem D., P.
zastoupena advokátem Mgr. Markem Sedlákem,
sídlem Příkop 8, Brno,

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra ČR,
sídlem Nad Štolou 3, Praha 7,

o žalobě na ochranu proti nezákonnému zásahu žalovaného

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I. Předmět řízení

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala ochrany proti nezákonnému zásahu, který spatřovala v tom, že jí dne 10. 5. 2017 na pracovišti žalovaného byly při výslechu její osoby jako svědkyně v řízení o žádosti jejího nezl. syna

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

D. V. B. A., nar. ..., o povolení k trvalému pobytu, byly kladeny otázky, které směřovaly do jejího soukromého a rodinného života. Žalobkyně je toho názoru, že tyto otázky nesouvisely s projednáním žádosti jejího syna, pro předmět řízení neměly jakýkoliv význam, protože její nezl. syn všechny podmínky pro povolení trvalého pobytu splnil. Pro zjištění skutkového stavu věci tak byly všechny dotazy žalovaného irelevantní.

2. Žalobkyně svůj náhled na zásah žalovaného odůvodnila tím, že k povolení trvalého pobytu cizince narozeného na území České republiky postačuje podle hlavy V. zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců pouze splnění následujících podmínek:
3.
 - cizinec se narodil na území,
 - jeho zákonný zástupce pobývá na území na základě povolení k trvalému pobytu,
 - tento zákonný zástupce podá z cizince žádost o povolení k trvalému pobytu podle hlavy V. zákona o pobytu cizinců do 60ti dnů od jeho narození,
 - k této žádosti zákonný zástupce předloží cestovní doklad dítěte a jeho rodný list.
4. Žalobkyně v této souvislosti připustila, že má povinnost se dostavit k výsledku, avšak na dotazy správního orgánu je povinna odpovídat jen, pokud se netýkají záležitosti, o kterých má právo nevypovídat nebo dokonce povinnost mlčenlivosti a dotazy musejí souviset s projednávanou věcí a být nezbytné pro zjištění stavu věci. Žalobkyni však byly kladeny dotazy mimo zákonný rámec a pod pohrůžkou pořádkové pokuty a postihu za přestupek. Tím došlo k porušení jejích práv zaručených Listinou základních práv a svobod.
5. Žalobkyně se proto domáhala vydání rozsudku, v němž by soud určil, že:

„zásah žalovaného, spočívající v tom, že dne 10. 5. 2017 na pracovišti Odboru azylové a migrační politiky, Hněvkovského 30/65, Brno, žalobkyni při její svědecké výpovědi ve věci žádosti jejího syna o trvalý pobyt podle § 88 zák. č. 326/1999 Sb., vedeném pod č. j.:OAM-1229/TP-2015, pod pohrůžkou pořádkové pokuty a postihu za přestupek, jeho pracovníci položili otázky:

- 1) *Otázka: Na základě jakého pobytového oprávnění pobývá na území Váš syn D. V. B. A.?*
- 2) *Otázka: Ten trvalý pobyt mu byl již udělen?*
- 3) *Otázka: Máte kromě syna D. V. B. A. ještě nějaké dítě?*
- 4) *Otázka: Máte v zemi původu nějakou rodinu? Například rodiče, sourozence?*
- 5) *Otázka: Na jaké adrese v současnosti bydlíte?*
- 6) *Otázka: Jak dlouho na dané adrese již bydlíte?*
- 7) *Otázka: Jak vypadá nemovitost, ve které bydlíte? Kdo všechno s Vámi na uvedené adrese bydlí?*
- 8) *Otázka: Kdo s Vámi na dané adrese bydlí v současnosti?*
- 9) *Otázka: Kde žije váš syn?*
- 10) *Otázka: Jak dlouho Váš syn žije ve V.?*
- 11) *Otázka: Kdo ho tam odvezl?*
- 12) *Otázka: Z jakého důvodu jste ho odvezla do V.?*
- 13) *Otázka: Můžete nám, prosím, uvést, o jaké problémy se jednalo?*
- 14) *Otázka: Říkáte, že Váš druh má jinou ženu. Má Váš druh tuto ženu ještě v současnosti?*
- 15) *Otázka: V době, kdy víte, že měl Váš druh jinou ženu, bydlel s Vámi ve společné domácnosti?*

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

- 16) *Otázka: Jak dlouho žijete ve společné domácnosti s Vaším druhem (nepřetržitě - tzn., že se například od Vás neodstěhoval na dobu 14 dnů?)*
- 17) *Otázka: Na současnou adresu jste se stěhovala i společně s Vaším druhem D. V. T.?*
- 18) *Otázka: Komu patří ta nemovitost, ve které bydlíte?*
- 19) *Otázka: Kolik platíte měsíčně za ubytování? Co je v této částce zahrnuto?*
- 20) *Otázka: Dělíte se nějakým způsobem o náklady na ubytování s Vaším druhem?*
- 21) *Otázka: Už víte, na jakou adresu se budete v polovině května stěhovat?*
- 22) *Otázka: Proč se chcete stěhovat?*
- 23) *Otázka: Proč nechcete bydlet s otcem Vašeho dítěte? Máte nějaký zásadní rozpor mezi sebou?*
- 24) *Otázka: Uvedla jste, že Váš druh měl nějakou ženu a že nevíte, zda Váš druh má nějakou ženu i v současné době. Z toho vyplývá, že v současnosti ten problém mezi Vámi a druhem nemusí být. Můžete prosím blíže vysvětlit, proč nechcete již dále bydlet se svým druhem (otcem Vašeho dítěte) v jedné domácnosti?*
- 25) *Otázka: Je možné to tedy chápat tak, že vztah mezi Vámi a Vaším druhem je tak rozvrácen, že s ním už do budoucna nechcete žít?*
- 26) *Otázka: V současné době považujete Váš vztah s Vaším druhem za rozvrácený a přitom žijete se svým druhem v jednom bytě?*
- 27) *Otázka: Jak dlouho neshody mezi Vámi a Vaším druhem trvají?*
- 28) *Otázka: Kde jste bydlela předtím s Vaším druhem a Vaším synem, než jste se přestěhovali a současnou adresu (ul. V., P.)?*
- 29) *Otázka: Jak dlouho jste na adrese R., P., bydlela?*
- 30) *Otázka: S kým vším jste na dané adrese bydlela?*
- 31) *Otázka: Jak vypadalo Vaše ubytování na adrese R., P.?*
- 32) *Otázka: Jakou částku jste platili za ubytování na ul. R., P.? Jakým způsobem jste se dělili s Vaším druhem o náklady na ubytování?*
- 33) *Otázka: Kde jste bydleli předtím společně s Vaším synem a druhem, než jste se přestěhovali na adresu R., P.?*
- 34) *Otázka: Jakým způsobem si v současnosti vyděláváte finanční prostředky?*
- 35) *Otázka: Kdy jste přestala vydělávat?*
- 36) *Otázka: Jakou konkrétní činnost jste jako podnikatelka vykonávala?*
- 37) *Otázka: To znamená, že momentálně nepodnikáte a nějakým způsobem nevyděláváte?*
- 38) *Otázka: Kdo se aktuálně stará o Vašeho syna D. V. B. A. ve V.?*
- 39) *Otázka: Proč se o Vašeho syna ve V. nestarají Vaši rodiče?*
- 40) *Otázka: Čím se v současnosti živí Váš bývalý druh D. V. T.?*
- 41) *Otázka: Chodil Váš syn do jeslí nebo do mateřské školy v České republice, než jste ho odvezli do V.?*
- 42) *Otázka: Byl Váš syn nahlášen v ČR k nějakému lékaři? Pokud ano, k jakému?*
- 43) *Otázka: Kdy byl Váš syn naposledy nemocná a co mu bylo?*
- 44) *Otázka: Na preventivní prohlídky k MUDr. B. jste chodila se synem Vy? Nebo tam chodil Váš bývalý druh? Nebo jste tam chodili oba?*
- 45) *Otázka: Má či měl Váš syn nějakou nejoblíbenější hračku?*
- 46) *Otázka: Jaké je nejoblíbenější jídlo Vašeho syna?*
- 47) *Otázka: Když byl Váš syn společně s Vámi v ČR, uspával Váš bývalý druh Vašeho syna?*
- 48) *Otázka: Naposledy jste ve V. byla od 10/2016 dle otisků přechodových razítek ve Vašem cestovním dokladu. Předtím jste tam byla kdy?*
- 49) *Otázka: Byl spolu s Vámi a Vaším synem ve V. v tu dobu i Váš druh?*
- 50) *Otázka: Z výsledku pobytové kontroly cizinecké policie ze dne 13. 1. 2017 vyplývá, že na*

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

- dané adrese spolu
s Vaším druhem a synem asi do září 2016 nebydlíte. Můžete se k tomu vyjádřit?*
- 51) *Otázka: Opět se Vás tedy ptáme - ze sdělení krajského ředitelství hl. města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytových agend ze dne 13. 1. 2017, č. j. KRPA-6972-1/ČJ-2017-000026-4, vyplývá následující: „Na adrese byl zastižen pan N. T. A., nar., st. přísl. V., držitel cestovního pasu č. a jeho syn N. M. C. nar. st. přísl. V., držitel průkazu o povolení k pobytu č. - oba cizinci s povoleným trvalým pobytem na území ČR. Oba shodně uvedli, že v domě bydlí dvě rodiny, dohromady asi 10 lidí. Dále uvedli, že nezletilý žadatel, jeho otec a matka na adrese údajně nejméně od měsíce září nebydlí.“*
- Můžete se k tomu nějak vyjádřit?*
- 52) *Otázka: Na současné adrese V., P., máte v pokoji manželskou postel s Vaším druhem?*
- 53) *Otázka: Jakou má barvu vaše povlečení aktuálně?*
- 54) *Otázka: V místnosti, kde přespáváte (kde je ta manželská postel), je tam nějaký koberec?*
- 55) *Otázka: Na té manželské posteli, přespáváte s Vaším bývalým druhem aktuálně oba dva?*
- 56) *Otázka: Jaké vybavení je v obývacím pokoji?*
- 57) *Otázka: Máte v obývací sedáčku?*
- 58) *Otázka: Dne 19. 4. 2017 jste se dostavila na pracoviště MV ČR OAMP, v Praze na ulici Cigánkově s tím, aby Vašemu synovi D. V. B. A., byl vylepen do cestovního pasu překlenovací štítek či ji osvědčení o oprávněnosti pobytu s odůvodněním, aby Váš syn mohl vycestovat a překračovat státní hranice. Kam jste chtěli cestovat a z jakého důvodu?*
- 59) *Otázka: Váš zmocněný zástupce Mgr. Marek Sedlák zaslal správnímu orgánu vyjádření, dle kterého jste se dne 19. 4. 2017 dostavila na pracoviště MVČR OAMP, Cigánkova 2, Praha. Ve vyjádření se doslova uvádí: „Matka s právním zástupcem na místě napsali žádost s odůvodněním, že účastník řízení doklad potřebuje, aby mohl cestovat a překračovat státní hranice.“ Co konkrétně jste mysleli tím cestováním a překračováním státních hranic?*
- 60) *Otázka: Chcete, aby Vaše dítě žilo s Vámi na území ČR?*
- 61) *Otázka: Vám současné době nevadí, že nemáte v ČR jisté pobytové oprávnění a přesto chcete být se svým dítětem v ČR?*
- 62) *Otázka: Vaše dítě by se spolu s Vámi mělo stěhovat na novou adresu, kam se budete od poloviny května stěhovat?*
- 63) *Otázka: Spolu s Vaším bývalým druhem nebudete žít na stejné adrese. Chápeme to tak správně?*
- 64) *Otázka: Bavili jste se s bývalým druhem o tom, že by Váš syn měl možnost žít se svým biologickým otcem (tedy s Vaším bývalým druhem) na jedné adrese?*
- 65) *Otázka: To znamená, že Váš syn by například po delší dobu, tak týdne či 14 dní, neměl pobývat se svým biologickým otcem (Vaším bývalým druhem)?*
- 66) *Otázka: Byla byste ochotná nechat svého syna přespát (na víkend) u Vašeho bývalého druha?*
- 67) *Otázka: Kde by měl podle Vašeho názoru trávit Váš syn více času - u Vás nebo u Vašeho*

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

- druha?
- 68) *Otázka: V případě, že byste musela vycestovat z území ČR z důvodu, že byste měla problém s pobytovým oprávněním na území ČR, mohl by Váš syn zůstat s Vaším druhem v ČR nebo by Váš syn vycestoval s Vámi mim území ČR.*
- 69) *Otázka: Přispívá Vám finančně Váš bývalý druh na Vašeho společného syna?*
- 70) *Otázka: Kdy naposled Váš druh Vašemu synovi něco koupil?*
- 71) *Otázka: Kdy byl Váš druh ve V.?*

byl nezákonný.

II. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný nesouhlasí s podanou žalobou a tvrdí, že do práv žalobkyně nezákonně nezasáhl a že neporušil právo žalobkyně na osobní svobodu.
7. Žalovaný poukázal na to, že v řízení o žádosti nezletilého syna žalobkyně o vydání povolení k trvalému pobytu šetřil podmínky povolení k pobytu dle ust. § 66 odst. 1 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb., kde se stanoví: „*povolení k trvalému pobytu se bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci, který o vydání tohoto povolení žádá jako nezletilý nebo zletilý nezaopatřený dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem společné soužití těchto cizinců.*“ S ohledem na toto ustanovení tak není jedinou podmínkou pro vydání povolení k trvalému pobytu naplnění ustanovení § 88 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., nýbrž také naplnění podmínky dané ustanovením § 66 odst. 1 písm. d) téhož zákona. Ust. § 88 zákona o pobytu cizinců nepředstavuje žádný zvláštní druh trvalého pobytu, avšak stanoví pouze zvláštní podmínky pro podání žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu bez předchozího povoleného pobytu pro specifickou skupinu cizinců, v daném případě cizince narozeného na území České republiky, jehož zákonný zástupce je držitelem povolení k trvalému pobytu. S ohledem na toto ustanovení, byli v rámci řízení o žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu syna žalobkyně předvoláni jakožto svědci k podání svědecké výpovědi žalobkyně (matka nezletilého) a druh žalobkyně (otec nezletilého), a to za účelem zjištění skutečného stavu věci k prokázání úmyslu žadatele pobývat na území společně s jeho otcem, který na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu. Právě proto, že je správní orgán vázán zákonnou podmínkou zjistit stav věci, o němž nejsou pochybnosti, byla žalobkyně dotazována také na společné soužití s otcem jejího syna, žadatele o povolení k trvalému pobytu, které má s ohledem na věk nezletilého syna příčinnou souvislost i s jeho vlastním soužitím na území České republiky s jeho otcem, který je držitelem povolení.
8. Žalovaný je toho názoru, že ve věci žádosti syna žalobkyně správní orgán postupoval zcela v souladu s běžnou praxí, kdy je nutné prověřit společné soužití dítěte se zákonným zástupcem, který je držitelem povolení k trvalému pobytu. Žalovaný tak nesdílí názor žalobkyně, že správní orgán obsahem a charakterem kladených otázek překročil zákonný rámec, přičemž v této souvislosti poukazuje na vyrozumění o výsledku šetření stížnosti ze dne 23. 5. 2017, které je součástí správního spisu.
9. K námitce žalobkyně týkající se údajného vyhrožování, žalovaný uvedl, že se nejednalo o

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

vyhrožování pořádkovou pokutou či postihem za přestupek, nýbrž správní orgán zcela obvyklým způsobem žalobkyni jakožto svědka podávajícího svědeckou výpověď poučil o jejích zákonných právech a povinnostech tak, jak postupuje vždy v takovýchto případech.

10. Na základě výše uvedeného má žalovaný za to, že podaná žaloba je bezpředmětná, neboť postup žalovaného nenaplnjuje znaky nezákonného zásahu a proto navrhl, aby soud podanou žalobu na ochranu před nezákonným zásahem jako nedůvodnou zamítl.

III. Posouzení věci městským soudem

11. Podle § 82 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (s.ř.s.) každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen "zásah") správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
12. Pro posouzení, zda se žalovaný při výsledku žalobkyně dopustil nezákonného zásahu bylo nejprve zapotřebí vymezit, jaké jednání žalovaného žalobkyně dle žaloby považuje za nezákonný zásah. Podstatou jí vyvolaného sporu je, že se žalobkyně domnívá, že k povolení trvalého pobytu postačuje toliko splnění podmínek dle ust. § 88 zákona o pobytu cizinců, tj. prosté skutečnosti, že její nezletilý syn se narodil na území České republiky a jeho otec, který zde pobývá na základě povolení k trvalému pobytu podal jako zákonný zástupce nezletilého náležitou žádost o povolení k trvalému pobytu tohoto nezletilého dítěte. Z podané žaloby je totiž zcela zřejmá obecná námitka, že všechny předmětné dotazy, v nichž žalobkyně spatřuje nezákonný zásah vůči její osobě, neměly vztah k podané žádosti, neměly skutkový význam a byly kladeny mimo zákonný rámec. Žalobkyně tedy dovozuje nezákonný zásah nikoliv z vlastního znění a obsahu jednotlivých či jen některých konkrétních otázek, např. z důvodu nevhodnosti či intimní povahy (takové námitky konkrétně nekoncepuje), nýbrž nezákonný zásah spatřuje v provedení výsledku jako celku „en bloc“, neboť jej ve vztahu k úpravě ust. § 88 zákona o pobytu cizinců považuje za bezpředmětný a tím i jako celý nadbytečně zasahující do její osobní právní sféry.
13. Soud z podkladů správního řízení i z obsahu předmětného výsledku zjistil skutečnosti, které nejsou předmětem sporu a které nepochybně svědčí o tom, že dne 26. 1. 2015 podal nezletilý syn žalobkyně prostřednictvím zákonného zástupce - svého otce, pobývajících na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu, žádost o vydání povolení k trvalému pobytu ve smyslu ust. § 88 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb. Tato žádost je u správního orgánu vedena pod č. j.: OAM-1229/TP-2015. Současně soud z protokolu o výsledku žalobkyně jako svědkyně ze dne 10. 5. 2017 zjistil, že žalobkyni byly kladeny otázky ze soukromého a rodinného života zaměřené na zjištění pobytu jejího nezletilého syna, péče o něj ze strany matky i otce a na současné vztahy existující mezi matkou a otcem nezletilého.
14. Na základě vymezení uvedeného jednání jako nezákonného zásahu a podkladů správního řízení včetně obsahu výsledku žalobkyně se tedy jako klíčovou otázkou jeví posouzení, zda byl žalovaný oprávněn vést výslech, jímž by zjišťoval soukromé a rodinné poměry nezletilého, žalobkyně a otce nezletilého, jakož i vztahy mezi nimi, to vše pro účely

rozhodnutí o žádosti nezletilého o povolení k trvalému pobytu

15. Soud vyšel především z nepochybné skutečnosti, že žalovaný má dle zákona o pobytu cizinců pravomoc vést řízení o žádostech o vydání pobytového oprávnění cizincům a v tomto řízení zjišťovat veškeré skutečnosti, které svědčí o splnění podmínek pro udělení jednotlivých typů pobytových oprávnění, tj. provádět řízení dle správního řádu včetně opatřování důkazních prostředků, jakými jsou i výsledky svědků. Výslech svědka je vždy určitým zásahem do jeho soukromé sféry, neboť svědek se musí dostavit ke správnímu orgánu a odpovídat na otázky, které jsou mu kladeny. Z povahy věci však výslech svědka jako takový nemůže být bez dalšího zásahem nezákonným, neboť správní orgány jsou k němu ve správním řízení oprávněny jako k legitimnímu procesnímu prostředku zjišťování skutečného stavu věci a tedy k naplnění zásady materiální pravdy ve správním řízení.

Z hlediska podmínek ust. § 82 s.ř.s. ze strany žalovaného sice došlo k zásahu tím, že tento zásah (tj. provedený výslech) byl zjevně směřován přímo vůči žalobkyni jako konkrétní osobě, čímž byly splněny jen některé podmínky ust. § 82 s.ř.s. pro podání zásahové žaloby, nicméně pro důvodnost podané žaloby je však rovněž a kumulativně podstatné, zda žalobkyně byla tímto zásahem přímo zkrácena na svých *veřejných subjektivních právech* (§ 2 s. ř. s.) nezákonným způsobem.

16. Za takový způsob nelze bez dalšího považovat postup, při němž při zahájení či průběhu správního řízení správní orgán zjišťuje skutkový stav věci výsledkem svědka. To platí s výjimkou případů, kdy by tak činil zcela svévolně či šikanózním způsobem, kdy by vedl výslech zcela autonomně, bez souvislosti s předmětem správního řízení a výslech by tím vykazoval závažné vady. Zda se tak stalo v případě výslechu žalobkyně, je třeba k jejím námitkám vyjít z předmětu řízení a z právní úpravy stanovící podmínky k vydání povolení k trvalému pobytu nezletilému dítěti, narozenému na území České republiky.
17. Podle § 88 odst. 1 zákona o pobytu cizinců narodí-li se cizinec na území, považuje se jeho pobyt na tomto území po dobu pobytu jeho zákonného zástupce, nejdéle však po dobu 60 dnů ode dne narození, za přechodný, není-li dále stanoveno jinak.

Podle § 88 odst. 3 zákona o pobytu cizinců pobývá-li zákonný zástupce narozeného cizince na území na základě povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu, je povinen v době podle odstavce 1 podat za narozeného cizince žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu, nebo o udělení povolení k trvalému pobytu. V případě podání žádosti o povolení trvalého pobytu se pobyt narozeného cizince od okamžiku narození do právní moci rozhodnutí o této žádosti považuje za pobyt trvalý.

Podle § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců povolení k trvalému pobytu se bez podmínky předchozího nepřetržitého pobytu na území vydá cizinci, který o vydání tohoto povolení žádá jako nezletilé nebo zletilé nezaopatřené dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, je-li důvodem žádosti společné soužití těchto cizinců.

18. Z uvedené právní úpravy vyplývá, že názor žalobkyně, že k udělení povolení trvalého pobytu pro jejího nezletilého syna postačují toliko podmínky ust. § 88 zákona o pobytu cizinců, je nesprávný.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

19. Narození nezletilého dítěte a podání žádosti o povolení k trvalému pobytu nejsou dle § 88 zákona o pobytu cizinců jedinými a samostatnými důvody k vydání pobytového oprávnění.
20. Žalobkyně v podané žalobě neuvádí žádné právní důvody či argumenty, které by vylučovaly aplikaci platného ustanovení § 66 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců v jeho podmínce společného soužití cizinců jako účelu a důvodu žádosti o pobytové oprávnění u nezletilého dítěte. Nezbytností aplikace tohoto ustanovení se zabýval i Nejvyšší správní soud (např. v rozsudku pod sp. zn. 7 Azs 190/2018), v němž se vyjadřoval k otázce okamžiku či době, kdy má společné soužití žadatele s rodičem probíhat, aproboval však účel právní úpravy dané ust. § 66 odst. 1 písm. d) cit. zákona, když vyslovil, že účelem této právní úpravy je, aby děti cizinců, kteří již mají povolení k trvalému pobytu na území České republiky, měly možnost získat pobytový status, jako mají jejich rodiče a budoucí společné soužití má být důvodem k podání žádosti o povolení k trvalému pobytu.
21. Kromě uvedeného Městský soud v Praze se již ve svém jiném rozsudku sp. zn. 8A 6/2015 zabýval legislativním vývojem úpravy pobytu nezletilého cizince narozeného na území České republiky a dospěl k závěru nejprve o historické provázanosti ust. § 88 a § 66 zákona o pobytu cizinců, resp. jim odpovídající předešlé úpravy a následně shrnul i výsledek legislativních změn, přinášejících komplexní úpravu možnosti na území narozeného dítěte disponovat stejným druhem pobytu jako byl u jeho zákonného zástupce při zachování úmyslu zákonodárce ohledně důvodu podání žádosti. Z vývoje právní úpravy a úmyslu zákonodárce vyjevených v důvodových zprávách učiněných postupnými novelizacemi zákona městský soud v uvedeném rozsudku dospěl k závěru, že tento legislativní proces nevedl ke koncipování jediného důvodu pro udělení oprávnění k pobytu, kterým by bylo toliko narození dítěte na území ČR a podání žádosti nezletilého o povolení k pobytu.
22. Z úpravy v ust. § 88 zákona o pobytu cizinců je zřejmé, že toto ustanovení obsahuje obecné a neměnné podmínky jeho aplikace od počátku platnosti zákona až do současnosti, tj. že se dítě narodilo na území České republiky, a dále, aby zákonný zástupce narozeného cizince pobýval na území na základě oprávnění k dlouhodobému či trvalému pobytu. Jiná úprava (zde úprava § 66 zákona) však upravuje *způsob rozhodnutí o žádosti*. Správní orgán proto správně posuzoval žádost nezletilého podle § 88 zákona o pobytu cizinců ve spojení s § 66 odst. 1 písm. d) téhož zákona. Soud k tomu doplňuje, že podle důvodové zprávy k zákonu o pobytu cizinců slouží ustanovení § 88 zákona především k tomu, aby měl cizinec, který se narodil na území České republiky, zákonem dočasně upraven pobyt již od okamžiku narození. Hlavním smyslem úpravy pobytu cizince narozeného na území je tudíž jeho ochrana spočívající v tom, že automaticky získává přechodný pobyt po dobu pobytu jeho zákonného zástupce, nejdéle na dobu šedesáti dnů od narození (§ 88 odst. 1 zákona). Cizinec narozený na území, jehož zákonný zástupce zde má trvalý pobyt, dále získává tu výhodu, že v případě podání žádosti o udělení povolení k trvalému pobytu se pobyt cizince narozeného na území považuje za pobyt trvalý od okamžiku narození do právní moci rozhodnutí o této žádosti (§ 88 odst. 3 věta druhá zákona). To znamená, že pokud správní orgán žádosti vyhoví, hledí se na cizince narozeného na území tak, že měl na území trvalý pobyt již od narození. (viz rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem v rozsudku ze dne 16. 2. 2015, č. j. 15 A 90/2013-52)

23. Soud z výše uvedených důvodů proto nemohl přisvědčit žalobkyni, že by smyslem § 88 zákona o pobytu cizinců bylo koncipovat bez dalšího jediné a samostatné důvody pro vydání pobytového oprávnění, tj. narození a podání žádosti. Smyslem § 88 zákona o pobytu cizinců je proto dle soudu jednak toliko dočasně upravit na území pobyt cizince od klíčového okamžiku jeho narození a zároveň mu umožnit prostřednictvím zástupců požádat na území o příslušný *druh* pobytového oprávnění na území jako má zákonný zástupce. Splnění konkrétních podmínek pro vydání příslušného druhu pobytu tím však dle soudu není dotčeno.
24. Tento závěr je dle soudu i v souladu s Úmluvou o právech dítěte, neboť respektuje odpovědnost, práva a povinnosti zákonných zástupců (čl. 5) ve vztahu k podání žádosti o stejný druh pobytového oprávnění pro dítě, tj. právo dítěte na zachování rodinných svazků v souladu s vnitrostátní úpravou (čl. 8 odst. 1) a jeho zájem (čl. 3), jakož i zákaz oddělení dítěte od rodičů proti jejich vůli (čl. 9). V tomto ohledu Ústavní soud ve svém usnesení IV. ÚS 2020/15 uvedl, že: *„Právo na udělení trvalého pobytu nepředstavuje žádné ústavně chráněné základní právo. Je totiž výsočním právem státu upravit podmínky, za kterých na svém území připustí pobyt cizinců. Ať již krátkodobý nebo trvalý.“*
25. Jelikož se soud ztotožnil s názorem žalovaného, že narození a podání žádosti nepředstavuje jediný, samostatný a zvláštní důvod pro vydání pobytového oprávnění, že k němu přistupuje i posouzení důvodů podání žádosti, nebyly v daném případě důvodné námitky žalobkyně, že provedení výsledku s otázkami směřujícími do soukromého a rodinného života bylo bezpředmětné a nadbytečné a způsobilo nezákonný zásah do právní sféry žalobkyně.
26. Na základě výše uvedených skutkových a právních okolností je totiž třeba si uvědomit, že žádost za nezletilého syna nepodala žalobkyně, ale otec nezletilého, který splňoval podmínku trvalého pobytu na území České republiky a ve vztahu k němuž měl být dle § 66 odst. 1 písm. d) zákona v řízení zkoumán důvod žádosti – společné soužití cizinců na území. To správní orgán učinil, když dne 29. 6. 2015 protokolárně vyslyšel především otce nezletilého. Protože však bylo v průběhu řízení zjištěno, že otec nezletilého se synem ani s matkou svého syna nežije a ani žalobkyně v době výsledku o syna nepečovala – syn byl ve Vietnamu v péči prarodičů), nebyl důvod žádosti – současné či budoucí společného soužití otce se synem průkazný a bylo na správním orgánu, aby zjistil okolnosti podané žádosti. To samozřejmě správní orgán učinil také výsledkem žalobkyně, který souvisel s předmětem řízení, neboť tím byly zjišťovány okolnosti budoucího soužití cizinců (syna a otce) na území České republiky, k nimž žalobkyně jako matka nezletilého měla právo uvést okolnosti, které by buď podpořily či vyvrátily důvod žádosti. Výsledek žalobkyně tak souvisel s předmětem řízení, nebyl svévolný, zbytečný, irrelevantní ani šikanózní. Zda tak správní orgán činil způsobem vedoucím ke správnému zjištění skutkového stavu věci, je pak otázkou zákonnosti rozhodnutí, které žalovaný vydá a proti kterému se žalobkyně může bránit žalobou na přezkoumání zákonnosti rozhodnutí.
27. Soud neshledal ani jiné závažné vady, které by svědčily o nezákonném zásahu žalovaného v průběhu výsledku žalobkyně. Žalobkyně protokol o své svědecké výpovědi podepsala s tím, že souhlasí s jeho obsahem a nežádala o jeho doplnění ani nevznesla námitky či negativní vyjádření k realizaci výsledku. Z protokolu není zřejmé, že by žalobkyni bylo vyhrožováno nad zákonný rámec, její námitky o výhrůžce pořádkovou pokutou či

pokutou za přestupek vyvěrá zřejmě ze skutečnosti, že žalobkyně byla standardním a obvyklým způsobem na počátku výslechu poučena o svých právech a povinnostech a dále i o následcích bezdůvodného odepření výpovědi. Toto poučení obsažené v úvodní stati protokolu „Poučení svědka“ může sice žalobkyně jako cizinka emotivně vnímat negativně, nicméně v právním řádu České republiky jde o běžné preventivní seznámení svědka s následky v případě porušení procesních předpisů, které nejdou na vrub svědka, ale preventivním podáním informace v jeho prospěch. Obligatorní poučení svědka o jeho právech a povinnostech tedy není nezákonným zásahem.

IV. Závěr

28. Z výše uvedených důvodů dospěl Městský soud v Praze k závěru, že ze strany žalovaného nedošlo k nezákonnému zásahu ve smyslu § 82 s. ř. s., neboť žalobkyně nebyla v řízení o žádosti jejího syna o trvalý pobyt na území České republiky, při jejím výslechu jako svědka dne 10. 5. 2017, položením otázek žalovaným zkrácena na svých veřejných subjektivních právech nad právem dovolený zákonný rámec. Z uvedených důvodů soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.
29. Soud rozhodoval ve věci bez nařízení jednání, když k tomuto postupu byly dány podmínky ust. § 51 s.ř.s. Účastníci k výzvě soudu ve smyslu citovaného zákonného ustanovení nepožadovali projednání žaloby při nařízeném ústním jednání.
30. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému v řízení žádné náklady nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud.

Praha 26. dubna 2018

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.